

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 2, 7, 12, 16, 17, 18,
20, 22, 35, 36 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
21¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 2, 7, 12, 16, 17, 18, 20, 22, 35, 36 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino poreikis sudaryti galimybę tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve atliekantiems kariams dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, taip pat Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos Krašto apsaugos ministerijai pateikti siūlymai tobulinti įstatymo reglamentavimą: 2022 m. liepos 4 d. protokoliniu sprendimu Nr. 56-11 pasiūlyta tikslinti paslapčių subjekto apibrėžimą, 2023 m. vasario 21 d. protokoliniu sprendimu Nr. 56-1 pasiūlyta įvertinti poreikį keisti paslapčių subjekto ar tiekėjo darbuotojo sąvoką, 2023 m. gegužės 23 d. protokoliniu sprendimu Nr. 56-8 pasiūlyta tikslinti įslaptinamos informacijos apie ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą ir jos valdytojus apimtį. Taip pat į Įstatymo projektą įtrauktas Nacionalinio saugumo komisijos 2023 m. spalio 4 d. protokoliniu sprendimu Nr. NV-2407 pateiktas siūlymas dėl draudimo asmenims, turintiems leidimą ar teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, vykti į kai kurias trečiąsias valstybes.

Įstatymo projektu siekiama tobulinti galiojantį teisinį reguliavimą, susijusį su susipažinimu ir darbu su įslaptinta informacija, taip pat jos apsaugos reikalavimais.

Įstatymo projekto uždaviniai:

1) reglamentuoti tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve atliekančių karių darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygas;

2) numatyti galimybes akcinėms bendrovėms ar uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, tapti paslapčių subjektais, o jų stebėtojų tarybos ar valdybos (ar jų sudaromo komiteto) nariams turėti galimybę gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;

3) patikslinti įslaptinamos informacijos kategoriją;

4) uždrausti paslapčių subjekto darbuotojams (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vykti į kai kurias trečiąsias valstybes.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo Krašto apsaugos ministerija. Įstatymo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Administracijos departamento (direktorius Audrius Baronas, tel. +370 706 80 556, el. p. audrius.baronas@kam.lt) Informacijos apsaugos skyriaus (vedėjas Aurelijus Kaminskas, tel. +370 706 82 022, el. p. aurelijus.kaminskas@kam.lt) patarėja Rima Sakovič (tel. +370 706 80 602, el. p. rima.sakovic@kam.lt) ir Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 5 273 5563, el. p. tomas.vainius@kam.lt) vyr. specialistas Augustas Zakarevičius (tel. +370 706 80 586, el. p. augustas.zakarevicius@kam.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 17 dalyje apibrėžta paslapčių subjekto sąvoka – tai valstybės ir savivaldybės institucija, kurios veikla susijusi su informacijos įslaptinimu, išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) apsauga, tokiai institucijai pavaldi ar jos reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, kurioms suteiktas paslapčių subjekto statusas, pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai. Vadovaujantis šiuo apibrėžimu, paslapčių subjekto statusą turėjo / turi valstybės įmonės: „Oro navigacija“, Lietuvos oro uostai, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Registrų centras, Ignalinos atominė elektrinė. Vykstant valstybės valdomų įmonių pertvarkai į akcines bendroves ar uždarąsias akcines bendroves, tampa neaišku, ar pertvarkytos valstybinės įmonės – naujosios akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės – gali turėti savarankiško paslapčių subjekto statusą bei kaip jose turėtų būti organizuojamas įslaptintos informacijos administravimo procesas.

Įstatymo 2 straipsnio 18 dalyje numatyta paslapčių subjekto ar tiekėjo darbuotojo sąvoka – tai asmuo, kurį su paslapčių subjektu ar tiekėju sieja tarnybos ar darbo santykiai, taip pat asmuo, kuris, sudaręs praktinio mokymo, savanoriškos praktikos ar profesinės veiklos praktikos sutartį, paslapčių subjekte ar pas tiekėją atlieka praktiką. Šiuo metu Įstatymas nenumato galimybės tokiais darbuotojais laikyti paslapčių subjekto statusą turinčios akcinės bendrovės arba uždarosios akcinės bendrovės valdymo ar veiklos priežiūros organų (stebėtojų tarybos, valdybos ar jų sudaromų komitetų) narius. Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą, valdyba yra kolegialus bendrovės valdymo organas, stebėtojų taryba – kolegialus bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas. Suteikus paslapčių subjekto statusą akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei, šių subjektų valdymo ar veiklos priežiūros funkcijas atliekančių organų (t. y. stebėtojų tarybos, valdybos ar jų sudaromų komitetų) nariams tektų analizuoti ir vertinti įvairiausius bendrovės veiklos, jos turto

ar finansų valdymo klausimus, o tokioje medžiagoje, susijusioje su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių veikla, gali būti pateikiama ir įslaptinta informacija, kurios administravimo procesas turėtų būti organizuojamas vadovaujantis Įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kokia informacija gali būti priskirta valstybės paslapčiai. Įstatymo projektu siūlomas pakeitimas susijęs su šia įslaptinamos informacijos kategorija: pagal 1 dalies 13 punktą yra įslaptinami detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą. Be oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos, Lietuvos kariuomenė valstybės gynybai naudoja ir jūrų erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą, tačiau savarankiško tokios sistemos detalių duomenų įslaptinimo pagrindo Įstatyme nenumatyta.

Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad paslapčių subjekto darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama iki darbo (tarnybos) santykių nutraukimo arba iki renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo. Analogiškai 20 straipsnio 1¹ dalyje numatyta, kad asmeniui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios nuo darbo (tarnybos) santykių su paslapčių subjektu ar tiekėju nutraukimo, renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pabaigos. Vadovaujantis šiomis nuostatomis, visi į atsargą išleidžiami tikrosios karo tarnybos kariai, nors ir yra skiriami į tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve (toliau – aktyvusis rezervas) ir priskiriami kariniams vienetams, netenka turėtos teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ar turėto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija (aktyviajame rezerve šiuo metu yra apie 2 000 karių, turėjusių leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija). Aktyviojo rezervo kario atliekamos tarnybos aktyviajame rezerve trukmė – 10 metų. Šiuo laikotarpiu kiekvieną kartą pašaukti į mokymus ir pratybas (karinėms žinioms ir įgūdžiams atnaujinti planuojama kasmet pašaukti iki 200 aktyviojo rezervo karių) ar vykdyti tarnybos užduočių aktyviojo rezervo kariai turėtų būti iš naujo tikrinami ir gauti atitinkamo lygio leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, o baigus mokymus ir pratybas ar vykdyti tarnybos užduotis – jo netektį. Toks tikrinimas yra perteklinis bei sunkiai įgyvendinamas atsižvelgiant į aktyviojo rezervo karių šaukimo bei asmenų tikrinimo procedūras.

Įstatyme nebuvo numatytas draudimas paslapčių subjekto darbuotojams (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vyksti ne tarnybos tikslais į užsienio valstybes ar teritorijas, kuriose jų buvimas galėtų pakenkti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos atliktame grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime kaip grėsmė nacionaliniam saugumui identifikuota užsienio žvalgybos tarnybų veikla bandant verbuoti į užsienio šalis

vykstančius Lietuvos gyventojus. Nustatyta, kad potencialūs verbavimo operacijų taikiniai yra prieigą prie įslaptintos informacijos turintys asmenys. Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos žvalgybos ir saugumo tarnybos vykdo aktyvią žvalgybos veiklą šių šalių teritorijose besilankančių Lietuvos Respublikos piliečių atžvilgiu. Lietuvos Respublikos valstybės institucijų personalas yra vienas iš tikslinių minėtos veiklos objektų. Per užverbuotus asmenis ir kitais būdais minėtos tarnybos nuolat siekia rinkti juos dominančią jautrią informaciją. Atsižvelgiant į tai, asmenų, disponuojančių įslaptinta informacija, išvykos į šias valstybes, nepriklausomai nuo jų einamų pareigų ir turimo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija lygio, ypač didina verbavimo ir kitos priešiškos veiklos jų atžvilgiu tikimybę bei riziką jų pačių bei disponuojamos įslaptintos informacijos saugumui.

Įstatymo 43 straipsnio 2 dalies nuostata nėra išsami, nes suteikia įgaliojimus Nacionalinei komunikacijų apsaugos tarnybai tvirtinti tik pačius kriptografinius metodus ir (ar) produktus, tačiau šiuo metu nėra numatyta, kad būtų rengiama ir jų tvirtinimo tvarka.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje siūloma numatyti, kad paslapčių subjekto statusas galėtų būti suteiktas akcinei bendrovei arba uždarajai akcinei bendrovei (pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai). Atsižvelgiant į tai, kad pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį įslaptinta informacija, išskyrus užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų paslaptį sudarančią informaciją, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, siūloma įtvirtinti ribojimą, kad paslapčių subjekto statusas galėtų būti suteiktas tik tokiai akcinei bendrovei arba uždarajai akcinei bendrovei, kurios visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei. Papildžius sąvoką paslapčių subjekto statusas galės būti suteiktas buvusioms valstybės įmonėms. Atitinkama pataisa siūloma ir Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 7 punkte numatytoje Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos funkcijoje vertinti sprendimų dėl paslapčių subjekto statuso suteikimo projektus.

Įstatymo 2 straipsnio 18 dalyje siūloma numatyti, kad paslapčių subjekto darbuotoju būtų laikomas ir paslapčių subjekto statusą turinčios akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos ar jų sudaromo komiteto narys. Papildžius Įstatymą atsiras teisinis pagrindas stebėtojų tarybos, valdybos ar jų sudaromo komiteto nariams suteikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ar išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, o stebėtojų tarybos, valdybos ar jų sudaromo komiteto nariai, vadovaujantis principu „Būtina žinoti“, turės galimybę susipažinti su visa jų funkcijoms atlikti reikalinga informacija.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 13 punktą siūloma tikslinti papildant, kad valstybės paslaptį gali sudaryti ne tik detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą, bet ir analogiškai jūrų erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos duomenys.

Siekiant mažinti administracinę naštą tikrinančioms institucijoms ir tikrinamajam asmeniui bei užtikrinti reikiamą įslaptintos informacijos apsaugą, Įstatymo 16, 17, 18 ir 20 straipsnių pakeitimais siūloma sureguliuoti tarnybą aktyviajame rezerve atliekančių karių darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygas. Pakeitimais yra siūloma:

1) į atsargą išleidžiamiems ir į aktyvųjį rezervą paskirtiems tikrosios karo tarnybos kariams palikti galioti suteiktą teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ar turėtą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija tokie kariai turėtų iki atleidimo iš tarnybos aktyviajame rezerve dienos. Jeigu kariui tarnybos aktyviajame rezerve metu pasibaigtų turimo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimas, karys, vadovaudamasis galiojančiomis Įstatymo nuostatomis, turėtų pildyti klausimyną iš naujo ir būtų tikrinamas pakartotinai;

2) nustatyti naują klausimyną, kurį turėtų užpildyti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių šaukiami tarnybą aktyviajame rezerve atliekantys kariai, bei įpareigoti Antrąjį operatyvinių tarnybų departamentą prie Krašto apsaugos ministerijos tokius karius patikrinti. Ši procedūra siūloma atsižvelgiant į tai, kad į atsargą išleistas tikrosios karo tarnybos karys gyvena civilinį gyvenimą, jo su krašto apsaugos sistema (kol pašaukiamas į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių) nesieja tarnybos santykiai, jis nėra periodiškai instruktuojamas bei nevykdo kitų tarnybos krašto apsaugos sistemoje metu taikomų saugumo procedūrų ir yra ribotos galimybės užtikrinti tokio asmens patikimumą. Siekiant suvaldyti šią riziką, yra siūloma speciali patikrinimo procedūra;

3) tikrinti ne visus į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių šaukiamus tarnybą aktyviajame rezerve atliekančius karius, o tik tuos, kuriems pratybų, mokymų ar tarnybos užduočių vykdymo metu reikėtų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne;

4) siekiant nesukurti pareigos aktyviajame rezerve esančius karius tikrinti pernelyg dažnai (pvz., į pratybas, mokymus ar tarnybos užduočių vykdyti būtų šaukiami nepaėjęs ilgam laiko tarpui), siūloma numatyti išimtį, kad karys netikrinamas, jei nuo jo paskyrimo į aktyvųjį rezervą dienos ar prieš tai buvusio tarnybą aktyviajame rezerve atliekančio kario tikrinimo dienos nepaėjo 12 mėnesių.

5) Siekiant apsaugoti paslapčių subjektų darbuotojus (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nuo priešiškos jų atžvilgiu užsienio valstybių tarnybų veiklos, galimų grėsmių jų disponuojamos įslaptintos

informacijos saugumui ir kartu užtikrinti šalies nacionalinio saugumo interesus, Įstatymo 21¹ straipsniu siūloma nauja nuostata – draudimas paslapčių subjekto darbuotojui (įskaitant paslapčių subjekto vadovą, nes vadovas, vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 18 dalimi, taip pat yra asmuo, kurį su paslapčių subjektu sieja tarnybos ar darbo santykiai), kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė. Užsienio valstybės ar teritorijos į sąrašą būtų įtraukiamos įvertinus Nacionalinio saugumo strategijoje ir kituose planavimo dokumentuose apibrėžtus rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes nacionaliniam saugumui, taip pat kitų nacionalinio saugumo užtikrinimo subjektų šiuo tikslu priimtus sprendimus ar suteiktą informaciją. Atitinkamai Įstatymo 16 straipsnio 2² dalyje ir 20 straipsnio 1 dalies 5 punkte siūloma reglamentuoti atsakomybę už nustatyto draudimo nesilaikymą – paslapčių subjekto darbuotojui (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), pažeidusiam draudimą, būtų panaikinama teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

Paminėtina, kad Įstatymo 21¹ straipsnio nuostatos formuluojamos atsižvelgiant į 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusių įstatymų nuostatas (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 17, 18, 31, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 55, 59, 61, 65, 70 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 52¹ straipsniu ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas), draudžiančias profesinės karo tarnybos kariams, vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, karjeros valstybės tarnautojams, tarnaujantiems statutinėse įstaigose, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis statutinėse įstaigose, taip pat Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams ne tarnybos tikslais vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė.

Įstatymo 21¹ straipsniu siūlomas draudimas apimtų apie 56 tūkst. paslapčių subjektų darbuotojų (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), turinčių leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Draudimas vykti į nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas nebūtų absoliutus – išimtiniais Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka paslapčių subjekto darbuotojo (įskaitant paslapčių subjekto vadovą) vykdymas būtų galimas turint leidimą arba deklaravus informaciją apie išvykimą.

Atsižvelgiant į tai, kad ūkio subjektų, su kuriais sudaromi įslaptinti sandoriai (toliau – tiekėjai), darbuotojai, turintys leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, susiduria su įslaptinta informacija vykdant sandorį tik epizodiškai, tam tikroje siauroje veiklos srityje

(įgyvendinant konkretų projektą), ir siekiant nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti, draudimas vykti į nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas tiekėjų darbuotojams, kurių šiuo metu yra apie 4 700, nenustatomas.

6) Įstatymo 43 straipsnio 2 dalis, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, papildoma įgaliojimu Nacionalinei komunikacijų apsaugos tarnybai nustatyti ne tik kriptografinius metodus ir produktus, bet taip pat ir jų tvirtinimo tvarką. Ši tvarka nustatytų kriptografinių metodų / produktų, tinkamų Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, taip pat Lietuvos Respublikai perduotos užsienio valstybių, Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos ir tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos apsaugai, tvirtinimo procedūras ir jų tvirtinimui reikalingų dokumentų reikalavimus, paslapčių subjektų pretenzijų teikimo ir jų nagrinėjimo procedūras.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto nuostatos, susijusios su tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve atliekančių karių darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygomis, uždraudimu paslapčių subjekto darbuotojams (įskaitant paslapčių subjekto vadovą), kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vykti į kai kurias trečiąsias valstybes, taip pat su patikslintomis Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos funkcijomis, įsigaliojimas numatomas ne iš karto nuo Įstatymo projekto priėmimo, o jį atidedant iki 2024 m. rugsėjo 1 d., nes turi būti pakeisti įgyvendinamieji teisės aktai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“ ir 2024 m. sausio 24 d. nutarimas Nr. 74 „Dėl profesinės karo tarnybos karių, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų vykimo į draudžiamas vykti ne tarnybos tikslais užsienio valstybes ar teritorijas“). Įstatymo projekto nuostatos, susijusios su valstybės įmonių pertvarkymu į akcines bendroves ar uždarąsias akcines bendroves, patikslintomis įslaptinamos informacijos kategorijomis, įsigaliojimas numatomas iš karto nuo Įstatymo projekto priėmimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Neigiamų teisinio reguliavimo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki įstatymo įsigaliojimo Vyriausybė turės:

1) pakeisti Asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo ir teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“;

2) pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 24 d. nutarimą Nr. 74 „Dėl profesinės karo tarnybos karių, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų vykimo į draudžiamas vykti ne tarnybos tikslais užsienio valstybes ar teritorijas“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

14. Rengiant Įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą buvo gauti Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos ir Nacionalinio saugumo komisijos siūlymai, nurodyti šio aiškinamojo rašto 1 punkte.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai: „paslapčių subjektas“, „paslapčių subjekto ar tiekėjo darbuotojas“, „teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, „leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija“, „aktyvusis kariuomenės personalo rezervas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
